

2den Aargang.

Nr. 6.

Juni 1867.

Indhold: A. Weilbach: Tilbageblik paa den forhenværende Gartnerexamen. — Om Dyrkning af Bregner. — Boganmeldelse. — Torvepriser.

Tilbageblik paa den forhenværende Gartnerexamen,

ledsaget af en alphabetisk ordnet Fortegnelse over alle de Gartnere, som have bestaaet den. (Ved A. Weilbach).

Da Gartnerexamen nu er ophævet, idetmindste i sin hidtilværende Form, turde det maaskee ikke være uden Interesse at faae en samlet Oversigt over de Gartnere, som siden dens Oprettelse have underkastet sig den, samt at anstille en Undersøgelse om det Udbytte, den har givet. Ved en fremtidig Ordning af Gartneriets Underviisnings- og Examensvæsen vil en saadan Undersøgelse muligt komme til Nytte.

Nedenstaaende Fortegnelse er uddraget af Examinationsprotokollen og angiver Dimissionsstedet, Aarstallet og Hovedcharakteren. Det foran Navnet vedfœiede Bogstav betegner Examensformen, overensstemmende med de i forrige Aargang af Tidsskriftet aftrykte Lovbestemmelser *), nemlig:

- A. 1ste Periode, fra 1812 til 1833 incl.
- B. 2den Periode, fra 1834 til 1850 incl. i to Afdelinger:
 - 1. Kunstgartnerexamen.
 - 2. Examens ringere Grad (saaledes kaldet i Protokollen og Testimonierne).
- C. 3die Periode, fra 1851 til 1866.

*) See: 1ste Aargang Nr. 10, p. 155—157 og Nr. 11, p. 169—177.

De Gartnere, som senere ere afgaaede ved Døden, ere, forsaavidt dette har været til at udfinde, betegnede med et Kors foran Navnet.

(Jfr. Havetidende, udg. af Selsk. til Havekulturens Fremme, 3die Bind for 1837, p. 563).

- B ²	Ahlmann, Jørgen	Frederiksberg.	1836.	g.
† A	Ahrnst, Frederik	Rosenborg.	1816.	mg.
- B ²	Amundsen, Arndt Ludvig .	Rosenborg.	1846.	g I.
- B ²	— Carl Johan	Frederiksberg.	1838.	g.
- C	Andersen, Carl Adolph . .	Hdlsgr. Ohlsen.	1856.	g I.
- B ²	— Hans	— Hintze.	1837.	g.
- C	— Jens Jørgen	— Meldola.	1853.	g II.
† A	— Nicolai	Rosenborg.	1818.	mg.
- C	— Lars	Rosenborg.	1866.	g II.
- B ²	— Peter	Hdlsgr. Ohlsen.	1837.	g.
- A	Andkjær, Andreas Christian.	Frederiksberg.	1831.	g.
- A	Andresen, Peter	Marienlyst.	1824.	mg.
- B ²	Bagge, Carl August	Rosenborg.	1838.	g.
- B ²	— T. F.	Gtr. Sinclair	1839.	g.
- B ²	Bahn, Johan David	Hdlsgr. Hintze	1834.	g.
† A	Bang, Christian	Frederiksberg	1832.	mg.
- A	— Niels Rohr	Botanisk Have	1832.	mg.
- C	Banzon, Anders Siegfried .	Rosenborg	1863.	g I.
- C	Bartrumsen, Jens Chr. W. .	Rosenborg.	1857.	g I.
- B ²	Batzke, Ludvig Emil	Hdlsgr. Sørensen.	1845.	g.
- A	Beck, Christian	Hdlsgr. Beck i Aalb.	1830.	mg.
† A	— Jens Peter	Hdlsgr. i Aalborg.	1828.	mg. med Ud- mærkelse.
† A	— Julius Hermann.	Frederiksberg.	1839.	mg.
- B ¹	Bentzien, Julius August . .	Rosenborg.	1843.	g.
- A	Berg, Anton	Frederiksberg.	1828.	g.
- B ²	— Julius	Kjøbenhavn.	1837.	tg.
- B ²	Blad, Caspar	Frederiksberg.	1840.	g.
† A	Borksenius, Gabriel	Rosenborg.	1817.	mg.
- B ²	Borring, Holger Medor . . .	Frederiksberg.	1848.	g I.
- C	Borup, Niels Ludv. Nicolai	Rosenborg.	1861.	mg.
- B ²	Bredsted, Hans Christian. .	Rosenborg.	1850.	g I.
- B ²	Brodersen, Charles Emil . .	Rosenborg.	1844.	g.
- B ²	— Georg Julius	Fredensborg.	1839.	g.
- A	Broken, Ludvig v.	Rosenborg.	1814.	mg. udmærket i Driveri.
- B ²	Brummerstedt, E. Conr. Fred.	Fredensborg.	1837.	g.
- B ²	— Adolph Gottfred Emil	Botanisk Have.	1844.	g.
- B ²	Bruun, Carl Wilh. Lauritz	Hdlsgr. Hintze.	1850.	g II.
- A	— Eiler Christian	Gartner Eilersen, Frederiksdal.	1818.	g.
- C	— Fritz Theodor	Gtr. Döllner, Gjørslev.	1857.	g I.
- A	— Niels Christensen	Botanisk Have.	1821.	g.
- C	Bræmer, William Christian	Rosenborg.	1861.	g I.

†B ²	Buch, Joachim Godske Moltke	Bregentved	1849.	g.
—C	Buhl, Johannes Daniel . . .	Rosenborg.	1863.	g. I.
—A	Bünger, Johan Diderik . . .	Frederiksberg.	1821.	mg.
—B ²	Bogh, Georg	Rosenborg.	1843.	mg.
—C	Bowing, Axel Victor	Rosenborg.	1859.	g I.
†A	Carlsen, Carl Frederik . . .	Frederiksberg	1829.	mg.
—B ²	— Peter Andreas . . .	Frederiksberg.	1841.	g.
—A	Carstensen, Peter	Rosenborg.	1832.	mg.
—A	Christensen, Anders	?	1828.	g.
—A	— Emil	Rosenborg.	1813.	mg. udmærket i Driveri.
X—A	— Hans Knud . . .	Frederiksberg.	1831.	g.
—C	— Peter Christian	Rosenborg.	1851.	g I.
—C	— Rasmus	Rosenborg.	1859.	g I.
—A	— Reinholdt	Frederiksberg.	1827.	mg. udmærket i Driveri.
—C	Clausen, Carl August	Rosenborg.	1852.	g II.
—†A	— Ditlef	Gtr. Herholtz i Slesv.	1813.	mg. udmærket i bot. Haved.
—B ²	— Heinrich Wilhelm . . .	Rosenborg.	1836.	tg.
—C	Dalberg, Hother Emil	Rosenborg.	1856.	g I.
—†B ²	Dall, Christian	Fredensborg.	1840.	g.
—B ¹	Dankert, Carl Ludvig	Rosenborg.	1838.	g.
—B ²	— — —	Rosenborg.	1835.	mg.
—A	— Johan Fritz	Rosenborg.	1822.	mg.
—C	Dohlmann, Johan Traugott . .	Hdlsgr. Dankert.	1855.	g II.
—A	Drewes, Christian Ludvig . . .	Frederiksberg.	1831.	mg.
—A	Droge, Johan Frederik	Hdlsgr. Dankert.	1825.	g.
—B ²	Dunchler, Adolph Pet. Jansen	Frederiksberg.	1839.	g.
†C	Dybdahl, Jens Andreas	Rosenborg.	1855.	g I.
†A	Dæncker, Joachim Henrik . . .	Frederiksberg.	1825.	g.
—B ²	Döllner, Jens	Rosenborg.	1845.	g.
—†A	— Sophus Magnus	Frederiksberg.	1825.	mg.
—†A	— — —	Frederiksberg.	1826.	mg. i Botanik.
—C	Eddelien, Viggo Thorvald . . .	Rosenborg.	1862.	g II.
—A	Ehrenreich, Johan Gustav . . .	Rosenborg.	1830.	mg.
—B ²	— Jens Peter	Rosenborg.	1839.	g.
—C	Eilskov, Peter	Rosenborg.	1866.	g II.
—C	Eltzholtz, Ditlef Chr. Ernst	Rosenborg.	1858.	g I.
—†A	Erichsen, Hans	Botanisk Have.	1820.	mg.
—B ²	— Julius	Gtr. Klein, Øregaard.	1844.	g.
—B ²	— Peter Vilh. Otto	Frederiksberg.	1837.	tg.
—†A	— Rasmus	Botanisk Have.	1815.	mg.
—C	Fahle, Niels Hansen	Hdlsgr. Dankert.	1855.	g I.
—C	Feilberg, Peter Elias	Rosenborg.	1866.	g II.
—A	Fischer, Ludvig	Kiel.	1832.	g. mg. i bot. Havedyrkn.
—C	Flentje, Johan Vilhelm	Rosenborg.	1862.	mg.
—B ²	Flindt, Henrik	Rosenborg.	1844.	g.
—B ²	Floor, Adolph	Rosenborg.	1837.	g.

-B ²	Floystrup, Carl Gustav	Hdlsgrtr. P. Hansen.	1839.	g.
-A	Foht, Johan	Gr. Koch, Bernstorff.	1816.	mg. ogsaa ex- amineret i Bot.
-A	Frenneson, Maans	Frederiksberg.	1818.	mg.
-B ²	Friedrichsen, Theodor	Rosenborg.	1848.	gI.
-C	Frisenette, Frantz Carl Jos.	Rosenborg.	1853	gI.
-A	— Frederik Vilhelm	Rosenborg.	1828.	mg.
-A	— — — — —	Botanisk Have.	1830.	mg. i Botanik.
-C	— Ludvig Grandjean	Hdlsgrtr. V. Løwe.	1866.	gI.
-B ²	Fyhn, Chr. Peter Laurentius	Rosenborg.	1848.	gI.
-A	Fyllested, Niels Petersen	Gr. Wolff, Linde- gaarden.	1817.	g.
-C	Galschjøtt, Christian	Fredensborg.	1854.	gI.
-B ²	Galthen, Peter Johan Monrad	Frederiksberg.	1843.	g.
-†A	Gamborg, Willads Christian	Gr. Dankert, Dron- ninggaard.	1814.	tg.
-A	Gentz, Christian	Botanisk Have.	1825.	mg.
+A	— — — — —	Botanisk Have.	1826.	mg. i Botanik.
-C	Gesner, Carl Edvard Emil	Rosenborg.	1864.	mg.
-A	— Johan Anton	Hdlsgrtr. Hansen.	1826.	g.
-A	Gjødwad, Søren	Exam. Gr. Sjelle.	1826.	tg.
-C	Gormsen, Hans	Rosenborg.	1863.	mg.
+A	Grimmenstein, Joh. C. Philip	Frederiksberg.	1823.	mg.
-†C	— Jørgen Christopher Philip	Rosenborg.	1857.	gI.
-B ²	Gronenberg, Joh. Fr. Nicolai	Sorgenfri.	1844.	tg.
-†A	Gudmann, Ammon Christian	Rosenborg.	1821.	g.
-A	Gundelack, G.	Rosenborg.	1817.	mg.
-A	Haarbølle, Anders Chri- stoffersen	Rosenborg.	1820.	mg.
-A	Haase, Jens Georg	Botanisk Have.	1823.	mg.
-B ²	Hagerup, Carl	Hdlsgrtr. Dankert.	1837.	g.
-B ²	Halle, Carl. Vilh. Frode	Rosenborg.	1850.	gI.
-A	— Edvard	Kiel.	1826.	g.
+A	Halmøe, Samuel Nicolai	Rosenborg.	1819.	mg.
-C	Hamborg, Edvard August	Hdlsgrtr. Hintze.	1853.	gII.
-B ²	Hammer, Ezechiel	Sorø	1838.	tg.
-A	Hansen, Carl August	Botanisk Have.	1821.	tg.
-B ²	— Carl August	Frederiksberg.	1848.	gII.
-B ²	— Carl Ludvig	Rosenborg.	1834.	mg.
-B ¹	— Christian	Hdlsgrtr. Dankert.	1837.	tg.
+C	— Gustav Emil Falbe.	Rosenborg.	1859.	gI.
-A	— Hans A.	Rosenborg.	1823.	mg.
+A	— Hans Christian	Rosenborg.	1831.	g.
-C	— Hans Jacob Ludvig.	Rosenborg.	1865.	mg.
-A	— Hans Peter	Frederiksberg.	1813.	g. udmærket i Frugttrædyrk.
-B ²	— Hans Peter	Frederiksberg.	1846.	gI.
-A	— J. Christian	Rosenborg.	1826.	mg.
-B ²	— Johan Peter	Frederiksberg.	1839.	tg.
-C	— Johan Peter	Rosenborg.	1851.	gI.

† B ²	Hansen, Ludvig A.	Rosenborg.	1837.	mg.
† A	— Martin	Frederiksberg.	1823.	mg.
† A	— Nicolai	Frederiksberg.	1822.	mg.
† A	— Ole	Frederiksberg.	1819.	mg.
— C	— Ove Høgh	Rosenborg.	1852.	g I.
† A	— Peter	Hdlsgr. Sørensen	1826.	tg.
— C	— Poul Christian . . .	Rosenborg.	1865.	mg.
† B ²	Hartz, Johan	Sorgenfri.	1836.	g.
† C	Hasberg, Jacob	Rosenborg.	1855.	mg.
— C	Haslund, Carl Ferdinand . .	Rosenborg.	1861.	mg.
— C	Hasselriis, Peter Julius . .	Gtr. Dankert, Gjørslev.	1865.	g I.
— A	Hebert, Johan Henrik . . .	Rosenborg.	1819.	mg.
† A	— Vilhelm Anton . . .	Rosenborg.	1816.	mg.
— A	Hector, Christoffer	Frederiksberg.	1812.	g. især i Driv.
† A	Heger, Edvard August . . .	Frederiksberg.	1832.	mg.
— B ²	Heineth, Frederik Carl . . .	Sorgenfri.	1837.	g.
— C	Helstrup, Peter Michael . .	Hdlsgr. L. A Han- sens Enke.	1866.	g I.
— A	Hempel, Andreas Vilhelm . .	Hdlsgr. Mohr.	1825.	g.
— C	Henrichsen, Ludvig Andreas	Rosenborg.	1857.	g I.
† B ²	Herouard, August Charles . .	Fredensborg.	1837.	g.
† B ¹	— — — — —	Fredensborg.	1838.	tg.
— A	Hindberg, Fedor Christian . .	Frederiksberg.	1825.	mg.
— A	— — — — —	Botanisk Have	1829.	mg. i Botanik.
— A	Hinrichsen, Andreas Chr. . .	Rosenborg.	1830.	g.
— B ²	— Lorentz Wolff	Hdlsgr. Dankert.	1850.	g I.
— B ²	Hintze, Christian Frederik . .	Botanisk Have.	1844.	g.
† A	— Christoffer	Rosenborg.	1816.	mg.
— B ²	Hjort, Andreas	Rosenborg.	1849.	g I.
— C	Hoffmann, Carl Fred. Thorv.	Rosenborg.	1859.	g I.
— A	Howitz, Carl Adolph	Rosenborg.	1822.	mg.
† A	Høyelsen, Frederik Chr. . . .	Gtr. Eichen, Marienl.	1814.	g.
— B ²	Høyer, W.	Hdlsgr. Dankert.	1834.	g.
† A	Hunæus, Carl	Sorgenfri.	1827.	g.
— B ²	— Seneca Christian	Hdlsgr. Hintze.	1838.	g.
— A	Hübe, Frederik	Augustenborg.	1820.	mg.
— A	Ibsen, Ole	Gtr. Hintze, Humle- tofte.	1819.	g.
— C	Irgens, Vilhelm Poul	Rosenborg.	1851.	g I.
— B ²	Jacobsen, Carl Johan	?	1840.	tg.
— B ²	— Hans Henrik	Sorgenfri.	1837.	g.
— C	Jastrau, Alfred	Rosenborg	1864.	g I.
— B ²	Jensen, Adolph Georg Fred.	Frederiksberg.	1846.	g II.
— A	— August Emil	Rosenborg.	1833.	g.
— B ²	— Benvenuto Christiano Alberto	Hdlsgr. Ohlsen	1848.	tg.
— A	— Carl	Frederiksberg.	1825.	g.
— A	— Carl C.	Botanisk Have.	1813.	g.
— A	— Fred. Jul. Chr.	Botanisk Have.	1830.	mg. og mg. i Botanik.

-B ²	Jensen, Johan Peter	Hdlsgrtr. Dankert.	1840.	g.
-A	— Joseph Christian	?	1828.	mg.
-A	— Knud	Gtr. Godicke, Sølyst.	1816.	mg.
-A	— Niels	Sorgenfri.	1827.	tg.
-A	— Niels Peter	Frederiksberg.	1832.	mg.
-A	— Poul	?	1828.	g.
-A	— Peter	Botanisk Have.	1820.	g.
-B ²	— Peter Carl	Botanisk Have.	1842.	g.
-A	— Søren	Frederiksberg.	1820.	mg.
-A	Johansen, Hans (Groftemølle)	Rosenborg.	1814.	mg.
-B ²	— Johan Chr.	Rosenborg.	1859.	gI.
-B ²	— Søren	Botanisk Have.	1837.	tg.
-A	Johansen, Niels	Marienlyst.	1817.	g.
-C	Juel, Andreas Carl	Gtr. Dankert, Gjorslev.	1866.	gII.
-C	Jürgens, M. Christoph. Lud.	Eutin.	1854.	gII.
-A	Jørgensen, Hans	Sorgenfri.	1822.	g.
-A	— Peter	Marienlyst.	1824.	g.
-B ²	— Rasmus Fred.	Hdlsgrtr. Dankert.	1845.	g.
-B ²	Kaarsberg, Frederik Sophus.	Frederiksberg.	1843.	g.
-C	Keller, Frederik Valdemar . .	Rosenborg.	1860.	mg.
-B ²	Kellermann, Nicolai	Rosenborg.	1838.	mg.
-A	Kieler, Thomas	Fredensborg.	1814.	g.
-C	Kjær, Mathias Jacobsen . . .	Rosenborg.	1860.	gI.
-B ²	Klein, Edvard	Rosenborg.	1839.	mg.
-C	— Rudolph	Rosenborg.	1853.	gI.
-B ²	Klemp, Eilert Martin	Sorgenfri.	1838.	tg.
-B ²	Knipschildt, Georg	Botanisk Have.	1842.	g.
-C	Knudsen, Christian	Rosenborg.	1854.	gI.
-B ²	— Edvard	Rosenborg.	1847.	gII.
-B ²	Knutzen, Peter Adolph . . .	Frederiksberg.	1840.	g.
-B ²	Koch, Frederik Julius	Frederiksberg.	1835.	mg.
-B ²	— Siegfried Emil Henrik.	Frederiksberg.	1843.	g.
-A	Kragh, Benjamin	Marienlyst.	1826.	g.
†A	Kuhn, Frantz	Gtr. Hintze. (Humletofte).	1820.	mg.
-C	Köhler, Daniel Degenhart . .	Rosenborg.	1854.	gI.
-†A	Lange, Marcus	Botanisk Have.	1813.	g.
-†A	— —	Botanisk Have.	1814.	mg. i Botanik.
-C	— Phillip Christian	Hdlsgrtr. Ohlsen.	1857.	gII.
-B ²	Lapuchoff, Poul	Rosenborg.	1836.	g.
-C	Larsen, Christoffer	Rosenborg.	1857.	gI.
-A	— Frantz	Sorgenfri.	1827.	tg.
-B ²	— Hans	Hdlsgrtr. Hintze.	1841.	tg.
-A	— Henrik	Botanisk Have.	1821.	g.
-†A	Larssen, Lars	Frederiksberg.	1826.	mg.
-A	Lassen, Adolph	Frederiksberg.	1826.	mg.
-C	— Axel Zeiner	Rosenborg.	1866.	gI.
-A	— Christian	Frederiksberg.	1822.	mg.
-†B ²	— Henrik Christian	Frederiksberg.	1840.	tg.

— B ²	Lassen, Joachim Sophus . . .	Gtnr. Büniger, Bre- gentved.	1850.	g II.
— A	— Niels Frederik . . .	Rosenborg.	1822.	mg.
— B ²	Lasson, Hans Peter	Fredensborg.	1840.	g.
— B ²	Lauritzen, Niels Waage . . .	Rosenborg.	1840.	g.
— B ²	Lehn, Jens Johan	Frederiksberg.	1842.	g.
† A	Leisner, Caspar Adolph . . .	Rosenborg.	1823.	mg.
— A	Lengnick, Georg Leopold . . .	Ledreborg.	1818.	g.
† A	Liep, Johan	Rosenborg.	1827.	mg.
— A	Ljungmann, Jøran	Botanisk Have.	1833.	mg. og g. i Bot.
— B ¹	Loria, Amsel	Frederiksberg.	1836.	g.
— B ²	Lundberg, Adolph Wenzel . . .	Rosenborg.	1834.	g.
— C	Løwe, Hans Edvard	Gtnr. Swendsen, Tranekjær.	1858.	g II.
— B ²	— Vilhelm Hercules	Rosenborg.	1849.	g I.
— B ²	Madsen Hendrich	Hdlsgr. Ohlsen.	1845.	g.
— C	— Lauritz Waldemar	Rosenborg.	1866.	g I.
† A	— Rasmus Christian	Gtnr. Mortensen, Christianssæde.	1822.	g.
— B ²	Magius, Carl	Frederiksberg.	1849.	g II.
† A	Mahnefeldt, Carl Chr.	Botanisk Have.	1817.	mg., ogsaa exam. i Bot.
— † A	Mansa, Christian Ludvig	Frederiksberg.	1812.	g.
— A	— Ludvig	Frederiksberg.	1820.	mg. med Ud- mærkelse.
— B ²	Mathiesen, Billy	Hdlsgr. Dankert.	1837.	g.
† A	— Hans Jacob	Rosenborg.	1822.	mg.
— B ²	— Hans Lauritz	Gtnr. Büniger, Bre- gentved.	1848.	mg.
† A	— Jacob	Gtnr. Godicke, Solyst.	1816.	g.
† A	Mauritzen, Hans	Frederiksberg.	1821.	mg.
— B ²	Meisling, Peter	Hdlsgr. Dankert.	1844.	g.
— A	Melchiorsen, Christen	Botanisk Have.	1826.	mg.
† A	Meldal, G. Christoffer	Frederiksberg.	1816.	mg.
— B ²	Meldola, Philip August	Frederiksberg.	1838.	g.
— A	Michaelsen, J. D. L. Fedor P. . . .	Rosenborg.	1833.	mg.
— A	Michelsen, Jens	Rosenborg.	1815.	g.
— A	Mohr, Niels Jørgensen	Gtnr. Hunæus, Langenso.	1821.	mg.
— A	Mole, Anders	Rosenborg.	1819.	mg.
— C	Mordt, Adolph Christian	Gtnr. Wolff, Eenrum.	1855.	g II.
— A	Mortensen, Christian	Botanisk Have.	1816.	mg.
— A	— Martin	Frederiksberg.	1821.	mg.
— C	Mundt, Anton Julius	Rosenborg.	1853.	g I.
— A	Müller, Hans Peter	Hdlsgr. Petersen, Odense.	1831.	tg.
— A	Mögelberg, Hans	Rosenborg.	1822.	g.
— A	Møller, B.	Botanisk Have.	1817.	mg.
— A	— Christian	Sorgenfri.	1812.	g.

—A	Møller, Frederik Vilhelm .	Botanisk Have.	1828.	mg.
—A	— Hans Madsen . . .	Mindesholm.	1820.	mg.
—C	— Johan Gottfr. Wilh.			
	Hahn	Rosenborg.	1861.	mg.
—C	— Rasmus Larsen . .	Hdlsgr. Ohlsen.	1862.	g II.
—A	— Thomas	Hdlsgr. Olsen, Faa- borg.	1815.	g.
†A	Mørch, Otto Josias Nicolai.	Rosenborg.	1820.	mg.
*†A	— — —	Botanisk Have.	1823.	mg. i Botanik og bot. Haved.
—A	Neddagedell, Wenzel L. A.	Marienlyst.	1825.	mg.
—A	Nehring, Carl Vilhelm . . .	Frederiksberg.	1831.	g.
—A	Nielsen, A.	?	1817.	mg.
—A	— Christian	Frederiksberg.	1818.	mg.
—A	— Christian	Hdlsgr. Dankert.	1822.	g.
—B ²	— Jens	Sorgenfri.	1844.	g.
—B ²	— Johannes	Hdlsgr. Ohlsen.	1849.	mg.
—B ²	— Jørgen	Botanisk Have.	1836.	tg.
—C	— Lars	Rosenborg.	1866.	mg.
—B ²	— Nicolai	Botanisk Have.	1848.	g II.
—A	— Niels	Rosenborg.	1822.	mg.
—C	— Peder	Hdlsgr. Ohlsen.	1857.	g I.
†A	Nissen, Peter Christian . .	Botanisk Have.	1824.	mg.
—B ²	Nygaard, Carl Theodor . .	Marienlyst.	1840.	g.
—†A	Ohlsen, Carl Christian . . .	Rosenborg.	1829.	mg.
†A	— — —	Botanisk Have.	1832.	mg. i Botanik.
†B ²	— Ernst	Rosenborg.	1834.	g.
†A	— Frederik	Botanisk Have.	1827.	mg.
—†B ²	Olivarius, Carl Lauritz . . .	Hdlsgr. Ohlsen.	1838.	tg.
—†B ²	Olrik, Peter Horrebow . . .	Hdlsgr. Ohlsen.	1840.	g.
†A	Olsen, Christian	Rosenborg.	1812.	g.
—B ²	— Christian	Kjøbenhavn.	1837.	g.
—A	— Christian Frederik	Rosenborg.	1826.	mg.
—B ²	— Frederik	Frederiksberg.	1841.	g.
†A	— Jens	Rosenborg.	1819.	mg.
†B ²	— Jens Frederik	Fredensborg.	1842.	g.
—B ²	— Johan Peter	Hdlsgr. M. Hansen.	1850.	g I.
—A	— Niels Christian	Frederiksberg.	1830.	mg.
—A	— Ole	Frederiksberg.	1818.	mg.
—A	Ottesen, Johan Christian*)	Frederiksberg.	1830.	mg.
—B ²	— Ludvig Nicolai	Frederiksberg.	1839.	tg.
—†A	Pagh, Peter	Botanisk Have.	1813.	tg.
—B ¹	Passing, B. Heinrich	Bot. Have i Kiel.	1840.	tg.

*) Opført i Protokollen under Navnet J. C. Hendriksen. Denne Navneforandring skyldes H. Beck, Kommissionens daværende Sekretair, som trods O.'s Protest paastod, at da Faderens Navn var Hendrik, burde Sonnen, som født paa Landet, kaldes Hendriksen.

— A	Paulsen, Frederik	Kiel.	1826.	g.
— B ²	— Peter Julius	Frederiksberg.	1835.	mg.
— A	Paust, Peter	Rosenborg.	1812.	mg. især i Driveri.
— B ²	Pedersen, Carl Waldemar .	Hdlsgrtr. Dankert.	1843.	g.
— A	Petersen, Andreas	Rosenborg.	1816.	mg. udmærket i Driveri.
— B ²	— Carl Ludvig	Rosenborg.	1835.	mg.
— B ¹	— —	Rosenborg.	1837.	g.
— C	— Conrad	Hdlsgrtr. Frisenette.	1861.	mg.
— A	— Frederik	Frederiksberg.	1816.	mg.
— A	— Frederik Christian.	Gtr. Grösser, Lübeck.	1819.	mg.
— A	— Jens Peter	Rosenborg.	1823.	mg.
— A	— Knud Jacob Peter.	Rosenborg.	1824.	mg.
— B ²	— Mathias Andreas .	Gtr. Sinclair, Øregd.	1841.	g.
— B ²	— Ole	Hdlsgrtr. Dankert.	1848.	g I.
— B ²	— Peter	Bernstorff.	1849.	g II.
— B ²	— Peter	Hdlsgrtr. Ohlsen.	1836.	g.
— C	— Peter	Rosenborg.	1856.	g I.
— A	— Svend	Frederiksberg.	1814.	tg.
— C	— Vilhelm	Rosenborg.	1863.	g I.
— C	Petzold, Arnold Frederik .	Rosenborg.	1865.	mg.
— A	Pfeil, Vilhelm Edvard . . .	Rosenborg.	1827.	g.
— A	Porst, Frederik	Rosenborg.	1814.	g.
— B ²	Predbjørn, Herman	Frederiksberg.	1837.	g.
— C	Rasmussen, Carl Anton . .	Bernstorff.	1866.	mg.
— A	— Erik	Rosenborg.	1813.	g.
— A	— Jacob	Gtr. Müller, Odense.	1817.	g.
— A	— Niels	Botanisk Have.	1816.	mg.
— C	— Thorvald	Rosenborg.	1858.	mg.
— B ²	— Viggo	Frederiksberg.	1845.	g.
— A	Ratjen, Ehler Nicolai . . .	Botanisk Have.	1825.	mg.
— A	— — —	Botanisk Have.	1826.	mg. i Botanik.
— A	Raun, Niels	Sorgenfri.	1830.	g.
— C	Reeh, Charles	Gtr. Dankert, Gjorslev.	1865.	g II.
— A	— Christian F.	Rosenborg.	1823.	g.
— A	— Fritz	Rosenborg.	1829.	mg.
— A	— Henrik	Rosenborg.	1818.	mg.
— B ²	Riedewaldt, Hubertus . . .	Frederiksberg.	1849.	g II.
— A	Riise, D.	Frederiksberg.	1817.	mg.
— B ²	Risting, Jensius	Bregentved.	1848.	g I.
— A	Rolsted, Hans Christian . .	Sorgenfri.	1819.	mg.
— A	Rosé, Joseph Simon	Frederiksberg.	1828.	mg.
— A	Rothe, Rudolph	Rosenborg.	1821.	mg.
— A	— —	Botanisk Have.	1823.	mg. i Botn. mg. i bot. Haved.
— C	— Tyge	Rosenborg.	1853.	mg.
— B ²	Rudolphi, Frederik Johan .	Botanisk Have.	1842.	g.

— A	Rymker, Johan	Rosenborg.	1818.	mg. ogsaa exam. i Bot.
— A	Rønne, Nicolai Iver	Sorgenfri.	1823.	mg.
— B ²	Rorby, Andr. Wilh. Erhardt.	Botanisk Have.	1840.	mg.
— C	Rowe, Sophus	Rosenborg.	1865.	mg.
— B ²	Sally, Jørgen	Frederiksberg.	1842.	g.
— B ²	Såndberg, Johan Peter . . .	Hdlsgrtr. P. Hansen.	1841.	g.
— A	Sander, Hans	Frederiksberg.	1823.	g.
— C	Schafraneck, Vincenz	Rosenborg.	1854.	mg.
— † A	Schäumann, Christian	Sorgenfri.	1825.	mg.
— † A	Schebel, Johannes	Frederiksberg.	1815.	mg.
— B ²	Scherffenberg, Georg Gottfried	Botanisk Have.	1844.	g.
— B ²	Schibby, Marius Christian .	Botanisk Have.	1839.	tg.
— A	Schipper, Nicolai	Frederiksberg.	1816.	mg.
— A	Schjötz, Christian	Gtr. Stapel, Odense.	1826.	g.
— C	Schmidt, Harald Valdemar.	Rosenborg.	1854.	g I.
— B ²	— Niels Christian	Rosenborg.	1840.	g.
— † A	Schnitger, Nicolai	Frederiksberg.	1813.	mg.
— B ²	Schou, August Hendrich . . .	Hdlsgrtr. P. Hansen.	1845.	g.
— B ²	Schouw, Henning	Rosenborg.	1841.	g.
— B ²	Schröder, Johan Richardt .	Botanisk Have.	1842.	mg.
— A	— Thomas G.	Rosenborg.	1823.	g.
— C	Seerup, Axel	Rosenborg.	1863.	mg.
— B ²	— Carl August	Hdlsgrtr. Hintze.	1836.	g.
— † A	— Christian Ferdinand.	Frederiksberg.	1828.	tg.
— C	Seidenfaden, Carl Ferdinand.	Rosenborg.	1864.	g I.
— B ²	Siebbe, Fred. Jul. Adolph.	Frederiksberg.	1842.	g.
— A	Siemers, Carl Ludvig	Botanisk Have.	1825.	Velgrundet i Bot. og bot. Haved.
— † A	Sjelle, Jens	Rosenborg.	1813.	mg. og udm. i Blomsterd.
— B ²	Skjoldager, Henrik Lauritz.	Rosenborg.	1840.	mg.
— C	Skousboe, Niels Peter	Rosenborg.	1857.	g I.
— A	Smith, Frederik	Frederiksberg.	1821.	mg.
— B ²	Stapel, Ludvig	Frederiksberg.	1836.	g.
— C	Stendrup, Carl Joh. Nic. Gust.	Rosenborg.	1859.	g I.
— B ²	Sterkel, Carl Wilhelm	Tybjerggaard.	1837.	g.
— B ²	Stevénus, Anders Johan . . .	Hdlsgrtr. Ohlsen.	1836.	g.
— B ²	Stoltze, Christian Frederik.	Frederiksberg.	1837.	g.
— † A	Suhr, Wilhelm	Frederiksberg.	1825.	mg.
— A	Swendsen, C. Adolph M. . . .	Sorgenfri.	1826.	g.
— † A	Soderstrøm, Anthon Ludv. . .	?	1828.	mg.
— A	Sønderup, Andreas Fedder.	Frederiksberg.	1828.	mg.
— B ²	Sørensen, Carl	Rosenborg.	1835.	mg.
— C	— Christen Lange	Botanisk Have.	1851.	g I.
— A	— Johan	Rosenborg.	1819.	mg.

- B ²	Sørensen, Julius	Rosenborg.	1841.	g.
- B ²	— Rasmus Nielsen .	Hdlsgrtr. Ohlsen.	1850.	gI.
- A	Teisner, Christian Frederik.	Frederiksberg.	1813.	g. udmærket i Kjøkkenhave.
- A	Thiele, Carl Emil	Frederiksberg.	1833.	g.
- C	Thiesen, Jørgen Marius . .	Hdlsgrtr. Hintze.	1852.	gI.
† B ²	Thomsen, Christian Edvard.	Frederiksberg.	1843.	g.
- B ²	— Lars	Rosenborg.	1839.	mg.
† A	Tollufsen, Rasmus	Frederiksberg.	1813.	mg.
† A	Tommerup, Preben L.	Rosenborg.	1823.	mg.
- A	Torup, Jürgen Henrichsen .	Rosenborg.	1823.	g.
- B ²	Treschow, Laur. Herm. Fr. C.	Fredensborg.	1846.	gII.
- A	Trier, Salomon	Frederiksberg.	1830.	mg.
- A	— —	Botanisk Have.	1833.	g. i Botanik.
- A	Vandel, Christian	Rosenborg.	1820.	mg.
- A	Vieth, Christian Ludvig . .	Sorgenfri.	1816.	g.
- B ²	Villaume, Peter Fred. Ludv.	Hdlsgrtr. Dankert.	1838.	g.
- A	Voetmann, Frederik August.	Botanisk Have.	1829.	mg.
- A	— — — — —	Botanisk Have.	1830.	mg.
- A	Voigt, Ove Guldberg	Rosenborg.	1818.	g.
- B ²	Vöhtz, Julius Albert	Hdlsgrtr. Dankert.	1838.	g.
- B ²	Wagenblast, Sørensen Chri- stensen Johansen	Hdlsgrtr. Ohlsen.	1841.	g.
† A	Wahl, E.	Frederiksberg.	1817.	mg.
- A	Wandall, Wilhelm August.	Rosenborg.	1828.	mg.
- B ¹	Weilbach, August	Fredensborg.	1835.	mg.
- B ¹	Wendt, Frantz Wilhelm . .	Frederiksberg.	1836.	g.
† B ²	Wernicke, Carl Vald. Aug.	Gtr. Hindberg, Lindegaarden.	1843.	g.
- B ²	Westerby, Christen	Botanisk Have.	1842.	g.
- A	Winther, Peter	Frederiksberg.	1833.	g.
- A	Witzel, Gotthielf.	Sorgenfri.	1812.	tg.
† A	Wolff, Nicolai Peter	Frederiksberg.	1833.	g.
- A	Wörner, Johan Peter	Frederiksberg.	1829.	mg.
- B ²	Zipelius, Harald Carl Gottfr.	Rosenborg.	1845.	g.
- C	Zweidorff, Andreas G.	Hdlsgr. L. A. Hansen.	1851.	gII.

Af disse 414 Gartnere have 3 underkastet sig begge Afdelinger af Examen B; 18 have desuden ladet sig særskilt examinere, nemlig 14 i Botanik, 2 i botanisk Havedyrkning, og 2 baade i Botanik og botanisk Havedyrkning. Endvidere har 1 underkastet sig Examen i Botanik og bot. Havedyrkning uden at have absolveret Gartnerexamen. 71 ere erklærede umodne; deraf have 5 atter indstillet sig, 2 af disse endog 3die Gang, med samme Resultat, medens 15 senere have bestaaet Examen, deraf 1 to Gange for at opnaae en bedre Charakter. Desuden har 1 indstillet sig til Landskabsgartnerexamen, uden at have absolveret Gartnerexamen.

Nedenstaaende Sammenstilling giver en Oversigt over Examinationens Resultater i hver Periode.

Dimissionssted.	A				B ¹				B ²				C				Ialt	
	mg	g	tg	0	mg	g	tg	0	mg	g	tg	0	mg	g'	g''	tg		0
Rosenborg	43	14	"	"	3	"	"	"	10	22	1	2	17	34	5	"	3	154
Frederiksberg	39	12	2	2	"	2	"	"	2	25	5	2	-	-	-	-	-	91
Botanisk Have	17	5	3	"	"	"	"	"	2	8	1	5	"	1	"	"	"	42
Sorgenfri	3	6	3	"	"	"	"	"	4	2	6	"	"	"	"	"	"	24
Fredensborg	"	1	"	"	1	"	1	"	7	"	4	"	1	"	"	"	"	15
Andre Slotshav. og offentl. Haver *)	5	6	"	"	"	1	1	"	3	1	7	1	"	1	"	"	"	26
Handelsgartnerier	2	5	2	2	"	"	1	"	1	28	3	20	1	6	6	"	7	84
Private Haver	7	9	2	"	"	"	1	1	9	"	2	"	2	4	"	"	4	41
Uangivne	3	2	"	1	"	"	1	"	1	2	1	"	"	"	"	"	"	11
	119	60	12	5	1	5	3	3	16	107	15	49	19	44	16	"	14	488

Det viser sig strax, at Rosenborg Have har produceret det største Antal Examinander, og at disse tillige have opnaaet de bedste Charakterer. Dette er heller ikke mere end, hvad man maatte vente af en Anstalt, der i en lang Aarrække har hævdet sin Plads som Landets største og bedste Skole, navnlig i Driveri og Blomsterdyrkning. Det maa dog her tages med i Betragtning, at denne Have ikkun modtager saadanne Elever, som allerede ved mindst et Par Aars Ophold i andre Haver medbringe en Deel Kundskab, især i de saakaldte økonomiske Fag, og at den ovenikjøbet har kunnet vælge de bedste af disse.

Med denne Have er ogsaa forbunden en theoretisk Underviisning i alle Gartneriets Grene. Det kan derfor med Rette siges, at Rosenborg Have har bidraget meest til at give det danske Gartneri sit nuværende Præg.

I den første Periode staaer Frederiksberg Have ved Siden af Rosenborg med omtrent samme Elevantal, og botanisk Have med et mindre Tal, men begge med omtrent samme Charakterforhold. Frederiksberg Have er som bekjendt i den sidste Periode nedlagt som offentlig Have, og botanisk Have er efterhaanden gaaet heelt over til det botaniske Gartneri, og modtager derfor ikke mere Elever.

Tilgangen til Examen i hver Periode udgjør efter et aarligt Gjennemsnit for A: 8,91; B¹: 0,71; B²: 11,0; C: 5,81. Dersom man tør antage, at de Fordringer, som Examen i hver Periode har stillet til Examinanderne, staae i Forhold til Antallet af dem, der

*) Augustenborg 2, Bernstorff 3, Eutin 1, Frederiksberg 3, Jægerspris 2, Kiels bot. Have 1, Marienlyst 8, Odense 1, Sanssouci ved Potsdam 1, Soro 3, Vallo 1.

have indstillet sig, viser det sig, at B² har været den mildeste, dernæst A, C og B¹. Dette stemmer ogsaa med de virkelige Forhold. De store Afvigelser i den mellemste Periode (B) ere begrundede i dens Deling i to Examinationer. Den oprindelige Tanke ved denne Deling var vistnok den, at første Afdeling, Kunstgartner-examen, skulde repræsentere Gartneriet i sin fulde Udvikling, medens den anden Afdeling skulde fremkalde Gartnere, som vare skikkede til at røgte saadanne Haver, der ikke gjorde store Fordringer, og som paa en heldig Maade kunde træde istedetfor de saa meget efterspurgte Havemænd. Det viste sig imidlertid snart, at den første Afdeling med sine opskruede Fordringer var kommen for tidlig til Verden, og at den anden Afdeling medførte den Ulempe, at den ved at stille sine Fordringer for lavt, paa den ene Side gjorde Uret mod en Deel virkelig dygtige, som kunde præstere mere, paa den anden Side lokkede mange til at indstille sig, som ved nogle Aars Havearbejde havde erhvervet sig endeel Routine. Heraf forklares den stærke Tilgang til denne Afdeling, og det forholdsviis store Antal, som erklæredes umodne. Naar undtages de fra Rosenborg Dmitterede, viser denne Periode betydeligt lavere Charakterer, hvilket ogsaa tyder paa, at en stor Deel af Examinanderne have været mindre godt forberedte.

Middelforholdet af Hovedcharaktererne i de forskjellige Perioder, angivne i Hundrededele af Antallet, er saaledes:

	A.	B ¹	B ²	C.
Meget Godt	0,61	0,08	0,09	0,20
Godt . . .	0,31	0,42	0,57	0,65 (g': 0,48, g'': 0,17).
Temmel. G.	0,06	0,25	0,08	0,00
Umodne . .	0,02	0,25	0,26	0,15.

Lader man af ovenanførte Grunde den mellemste Periode ude af Betragtning, og sammenligner den første og sidste Periode, vil det sees, at Bedømmelsen i den første har været betydeligt mildere; i denne er den overveiende Charakter Meget Godt (61 pCt.); i den sidste Periode er den anden Charakter, Godt, den overveiende (65 pCt.). Hertil maae dog bemærkes, at der i den første Periode kunde tildeles Udmærkelse som Tillæg til Hovedcharakteren. Tolv Examinander (6 pCt.) have opnaaet Udmærkelse, nemlig 7 i „Driveri“, 1 i „Blomsterhave“, 1 i „Frugthave“, og 1 i „Kjøkkenhave“, og 2 have faaet almindelig Udmærkelse.

Det kunde være af Interesse at undersøge Forholdet imellem Examenscharaktererne for hver Prøve og for hvert af de fire Fag. Denne Undersøgelse maa dog indskrænkes til Perioden C, da Protokollen først i 1838 er begyndt med regelmæssigt at angive Charak-

tererne i Tal, nemlig: Meget Godt fra 3,00 til 2,50, Godt 1ste Grad fra 2,49 til 2,00, Godt 2den Grad fra 1,99 til 1,50 og Temmelig Godt fra 1,49 til 1,00. Forholdet stiller sig saaledes:

	praktisk	skriftlig	mundtlig	Middelcharakteer
Kjøkkenhave	2,27	2,18	2,26	2,24
Frugthave	2,15	2,22	2,36	2,24
Driveri	—	2,33	2,35	2,34
Blomsterhave	2,33	2,27	2,17	2,26.
Middelcharakteer	2,25	2,25	2,29	af 79 Examinander.

Det fremgaaer heraf, at Middeltallene saavel for hver Prøve som for hvert Fag vise en høi Grad af Overensstemmelse, hvilket tyder paa, at Censuren har været eensartet, uagtet hvert Fag har havt sine særegne Censorer. En Undtagelse herfra er Middelcharakteren for „Driveri“, som er noget høiere; men dette kan maaskee forklares derved, at der ikke er examineret i dette Fag ved den praktiske Prøve, hvorved et Korrektiv mangler, som har havt stor Indflydelse ved to af de andre Fag. Medens nemlig „Frugthave“ har den høieste Charakter ved den mundtlige Prøve, er Charakteren lavest ved den praktiske Prøve; dette lader sig forklare deraf, at der ved denne Prøve examineredes i een af de vanskeligste Discipliner, Træbeskjæringen, medens den mundtlige Prøve i dette Fag ikke har stort Omfang. Omvendt har den praktiske Prøve i „Blomsterhave“ endeel høiere Charakter end den mundtlige, som i dette Fag er meget omfangsrig.

Betragter man disse Charakterer som normale, og sammenligner dermed Charakterforholdet for de fra Rosenborg Have Dimiterede, og for de Haver, hvorfra Rosenborg i Reglen henter sine Elever, er Forholdet saaledes:

1. Rosenborg Have.

	praktisk.	skriftlig.	mundtlig.	Middelcharakteer.
Kjøkkenhave	2,29	2,22	2,31	2,27
Frugthave	2,18	2,24	2,44	2,29
Driveri	—	2,42	2,57	2,50
Blomsterhave	2,52	2,33	2,33	2,39
Middelcharakteer	2,33	2,30	2,41	af 56 Examinander.

2. Handelsgartnerier og private Haver.

Kjøkkenhave	2,13	2,01	2,09	2,08
Frugthave	2,09	2,17	2,17	2,14
Driveri	—	2,09	1,79	1,94
Blomsterhave	1,33	2,06	1,78	1,89
Middelcharakteer	2,02	2,08	1,96	af 19 Examinander.

Det viser sig her, at medens Charaktererne under Nr. 1 ere gennemgaaende høiere end de normale, ere de under Nr. 2 lavere, hvilket vistnok lader sig forklare af den bedre Skole i Rosenborg Have, hvor Læretiden i Reglen er 2 Aar, og hvor der tillige med-

deles Underviisning i Grundfagene (Hjælpefagene). Den mundtlige Prøve viser ogsaa her et forholdsvis bedre Resultat. De forskellige Fag have høist forskellige Middelcharakterer; under Nr. 1 have »Driveri« og »Blomsterhave« de høieste Charakterer, under Nr. 2 er det derimod »Frugthave« og »Kjøkkenhave«, som staae høiest. Dette har sin naturlige Grund deri, at de to sidstnævnte Fag ere mindre stærkt repræsenterede i Rosenborg Have. Mærkeligt er det, at Middelcharaktererne for den skriftlige Prøve ere forholdsvis lavest under Nr. 1, høiest under Nr. 2. En Sammenligning af Charakterforholdet mellem de fra Handelsgartnerierne og de fra private Haver Dimitterede viser en Overvægt i alle Fag for de Førstes Vedkommende. Dette har maaskee sin Grund i Læretidens Længde, men det er ogsaa muligt, at den Omstændighed har Indflydelse herpaa, at Handelsgartnerierne, som for Størstedelen ere i Kjøbenhavns Omegn, give Eleverne lettere Leilighed til at see andre Haver end de mere isolerede private Havers Elever. Dette Sidste synes at bestyrkes ved en Sammenligning mellem de fra Rosenborg Dimitterede, som foruden 2 Aar paa dette Sted have tilbragt Læretiden:

i Handelsgartnerier alene (19 Examinander)	2,37	Hovedcharakterer.
i private Haver alene (7 do.)	2,44	—
i begge Slags Haver (20 do.)	2,32	—

Her er Overvægten paa de private Havers Side. Imidlertid er Antallet af Examinander saa ringe, at Resultatet ikke er til at stole paa.

Som ovenfor antydet har Læretidens Længde sandsynligvis ogsaa Indflydelse paa Charaktererne. I den ovenfor anførte Sammenligning mellem Eleverne fra Rosenborg, har Læretiden udenfor Rosenborg været resp. 2,28, 1,92 og 1,50 Aar i Gjennemsnit paa hvert Sted. Her falder den korteste Tid sammen med den laveste Charakter.

Det antages i Almindelighed, at der udfordres et Ophold af 2 Aar i en Have, for at Eleven kan drage den rette Nytte deraf. Dette har været Grunden til, at et Kursus i Rosenborg Have er fastsat til 2 Aar, at der fordres 2 Aars Ophold i andre Haver for at kunne optages i Rosenborg Have, og at Gartnerexamen ligeledes fordre en Læretid af mindst 2 Aar som Betingelse for Adgang til Examen. Den Indflydelse, som Læretidens forskellige Længde udover paa Charakteren, lader sig imidlertid ikke paavise, da dette Forhold ikke kan udskilles fra de andre Forhold, der indvirke paa Charakteren, hvilket vil sees ved følgende Sammenstilling af de 79 Examinander i Perioden C:

	Middelvarighed af hele Læretiden. paa hvert Sted.		Hoved- charakteer.	Deraf udlærte i Rosenborg.
indtil 4 Aar (11 Ex.)	3,34 Aar	1,47 Aar	2,21	0,45 pCt.
fra 4 til 5 Aar (20 Ex.)	4,41 -	1,66 -	2,23	0,70 -
fra 5 til 6 Aar (24 Ex.)	5,22 -	1,82 -	2,31	0,92 -
over 6 Aar (24 Ex.)	7,02 -	2,19 -	2,27	0,50 -

Charakterforskjellen er her kun ringe og synes snarere betinget af Antallet af Examinander fra Rosenborg Have. Tager man de 46 Examinander, som ere dimitterede fra Rosenborg Have efter et 2aarigt Ophold der, og deler dem i saadanne, som have været 2 Aar eller derover i en anden Have, og saadanne, som have været under 2 Aar paa andet Sted, faaes følgende Resultat:

2 Aar eller derover	36 Examinander	Hovedcharakteer	2,38
Under 2 Aar	10 -	-	2,29

Her synes et toaarigt Ophold at have Overvægten.

I den ovenfor under Nr. 1 og 2 fremstillede Sammenligning af Fagkaraktererne mellem de fra Rosenborg og de fra Handelsgartnerier og private Haver Dimitterede blev det fremhævet, at de førstnævntes Charakterer ere gennemgaaende høiere. At dette alene skyldes Lærestedet vil sees ved følgende Sammenligning:

	Middelvarighed af hele Læretiden. paa hvert Sted.		Hoved- charakteer.
Rosenborg (56 Examinander)	5,17 Aar	1,83 Aar	2,36
Handelsgartnerier og private Haver (19 Ex.)	5,26 -	1,87 -	2,01

Læretidens Længde viser her saa ringe Forskjellighed, at den ikke kan have Indflydelse paa Charakterforskjellen.

Handelsgartneriernes og de private Havers Dimitterede vise indbyrdes følgende Forhold:

	Middelvarighed af hele Læretiden. paa hvert Sted.		Hoved- charakteer.
Handelsgartnerier (13 Examinander)	5,86	2,00	2,06
Private Haver (6 Examinander)	3,99	1,49	1,92

Den kortere Læretid falder her sammen med den lavere Charakter.

Antallet af Examinander er dog, som alt bemærket, saa ringe, at de her meddelte Middeltal ere noget usikre og ikkun kunne betragtes som Sandsynligheder.

Det fremgaaer af det her Fremstillede, at den nu ophævede Gartnerexamen har opfyldt, hvad der med Billighed kan fordres af en Examen, nemlig at afgive en nogenlunde sikker Vurdering af Kandidatens Duelighed. Det er paaviist, at den har været streng nok til at forhindre Middelmaadigheden fra at tilvende sig gode Charakterer, at Fordringerne for hvert enkelt Fags Vedkommende

have været lige store, og at en praktisk Prøve er et ligesaa nødvendigt Led i Examinationen som en skriftlig og en mundtlig. At Examen ikke alene var fulgt med Tiden i Forhold til Gartneriets Udvikling, men endog har bidraget væsentligt til at befordre denne, skal vanskeligt kunne nægtes; men det maa erindres, at Fordringerne vare afpassede efter, hvad der i Almindelighed udkræves til en stor Haves Røgt efter vore Forhold. De yderligere Fordringer vare henviste til særskilte Examinationer i botanisk Havedyrkning og Landskabsgartneri, hvortil der dog ikke har viist sig nogen Trang.

Det er derfor ikke let at forstaae Grunden til Examens Nedlæggelse tvertimod Gartnernes bestemt udtalte Ønske. Den Grund, der har været anført, at der nu var indrettet en Examination ved den Kgl. Vet. og Landbohøjskole i to Fag, kan dog ikke gjøres gjældende for de to andre Fags Vedkommende. Man har ogsaa sagt, at da alle Laugsprøver ere afskaffede, var der ingen Anledning til at holde paa denne Prøve; men hertil maa bemærkes, at Gartneriet ikke er et Laug: der er ingensomhelst Tvang forbunden med Udøvelsen af Gartneriet, og ligesom Examen var en aldeles frivillig Sag, ydede den heller ingen Rettigheder. Man har endvidere antydet, at Bekostningen ved Examen har været en medvirkende Grund til dens Nedlæggelse. Udgifterne til Examen have altid kunnet dækkes af den Afgift, Kandidaterne havde at udrede, og den hele Bekostning for det Offentlige bestod i Reiseomkostninger og Diæter til de udenbyes boende Examinatorer og Censorer, hvilken ialt beløb sig til circa 100 Rd. om Aaret. Selv denne ubetydelige Udgift kunde have været undgaaet, naar ikkun indenbyes Gartnere vare blevne valgte; men dette har aldrig været fordret af Indenrigsministeriet, som selv har udnævnt Examinatorer og Censorer efter Examenskommissionens Indstilling.

Med Hensyn til Gartnernes Oplæring og Uddannelse vil det forhaabenligt være paaviist:

- 1) at Rosenborg Have afgiver en meget god Uddannelsesskole for Viderekomne allerede i sin nuværende Tilstand, og vilde gjøre dette endnu mere, naar de tvende saakaldte økonomiske Fag kunde blive bedre repræsenterede der,
- 2) at som Forskoler ere de større Herregaardshaver eller de større Handelsgartnerier meget tjenlige, de første sandsynligviis bedst, og
- 3) at et mindst toaarigt Ophold paa hvert af disse Steder synes at være det ønskeligste.

Det kan ikke betvivles, at et dybere gaaende Studium af Gartneriets Grundfag: Botanik, Klimatologi, Jordbundslære og Chemi, Veir-

lære og Landmaaling vilde være meget nyttigt og i mange Henseender virke til Gavn for Havedyrkingen; men det maa formeenligt ansees for tilstrækkeligt at henvide de Enkelte, som efterat have udlært paa den ovennævnte Maade maatte føle Kald til at uddanne sig videre, til at benytte den Adgang hertil, som den Kgl. Vet. og Landbohøiskole tilbyder. Denne Underviisning burde under alle Omstændigheder først begynde, naar et godt praktisk Grundlag var erhvervet.

Om Dyrkning af Bregner.

Ved X. (Fortsat).

Asplenium (Athyrium) crenatum; Norge; løvfældende; Rodstokken krybende; Løvhøiden 1 $\frac{1}{4}$ ', deraf Stilken 6"; denne er straafarvet, ved Grunden næsten sort, besat med mørkebrune næsten sorte spidse Avner; Løvet ligebenet-triangelformet, haaret paa Underfladen, tredobbelt fjersnitdeelt forneden, de nedadvendende sekundære Afsnit længere end de modstillede; Frugthobene sammenfyldende. Den varierer med og uden Torne paa Tænderne.

Er fuldkommen haardfør, let at dyrke, men udbreder sig langsomt.
Syn. *Cystopteris crenata*.

Asplenium (Athyrium) thelypteroides. Nord-Amerika; løvfældende; Rodstok krybende; Løvhøiden 1—3 Fod, deraf Løvstikken 12 Tommer; denne straafarvet, glat, bruunlig forneden; Løvet mat grønfarvet, fjernstillet paa Rodstokken, lancetformet, tilspidset mod begge Ender, fjersnitdeelt; Afsnittene fjerne, 3—4 Tommer lange, bredest ved Grunden, tilspidsede og dybt indskårne; Frugthobene tætstillede.

Den voxer i Skove og er i England under Dyrkning fundet fuldkommen haardfør.

Asplenium Trichomanes, Lange Dsk. Fl. pg. 673; findes i Norge, Sverige, England, Nord- og Mellem-Tydskland; er ikke ualmindelig i Danmark; er stedsegrøn, skjør, stiv og busket.

Af Varieteter Hayes adskillige, fremkomne ved Saaning. Forskjellen ligger hovedsagelig i Afsnittenes og Løvspidsernes Form, som hos Var. kunne være dybt indskårne eller vifteformede. Skygge er ikke en absolut Betingelse, derimod Læ og rigelig Draining. Da den sædvanlig groer indeklemt mellem Stene, maa man agte ikke at beskadige Rødderne, naar den tages. Den kan dyrkes i Huus, men man bør der saavidt muligt undgaae at fugte Løvet for meget ved Vanding. Smaasteen og guult Sand bør iblandes Jorden og Plan-